

ב"ה

כוחן נשים בשושלת בית דוד

לוט ובנותיו - בראשית פרק יט

- (טז) וַיִּתְּמַהֲמָה וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד אִשְׁתּוֹ וּבִיד שְׁתֵּי בָנָתָיו בְּחֶמְלַת ה' עָלָיו וַיִּצָּאֵהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לְעִיר:
- (יז) וַיְהִי כְּהוֹצִיאֵם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמַּלְט עַל נַפְשָׁךְ אֶל תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל תַּעֲמֹד בְּכָל הַכָּזָר הַהָרָה הַמַּלְט פֶּן תִּסָּפֶה:
- (יח) וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אֵל נָא אֲדֹנָי:
- (יט) הִנֵּה נָא מֵצָא עֲבָדְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וּתְגַדֵּל חֶסֶדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת נַפְשִׁי וְאֲנֹכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהָרָה פֶּן תִּדְבְּקֵנִי הָרָעָה וּמָתִי:
- (כ) הִנֵּה נָא הָעִיר הַזֹּאת קָרְבָּה לְנוֹס שָׁמָּה וְהוּא מִצָּעֵר אֶמְלִטָּה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצָּעֵר הוּא וְתַחִי נַפְשִׁי:
- (כא) וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׁאֲתִי פָנֶיךָ גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הַפְּכִי אֶת הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
- (כב) מִהֵרָה הַמַּלְט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הָעִיר צוֹעֵר:
- (כג) הַשֹּׁמֵשׁ יָצָא עַל הָאֶרֶץ וְלוֹט בָּא צָעֲרָה:
- (כד) וְה' הִמְטִיר עַל סֹדֶם וְעַל עֲמֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם:
- (כה) וַיַּהֲפֹךְ אֶת הָעָרִים הָאֵל וְאֶת כָּל הַכָּזָר וְאֶת כָּל יוֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמְח הָאֲדָמָה:
- (כו) וַתִּבְט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וְתֵהִי נְצִיב מְלַח:
- (ל) וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעֵר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ כִּי יָרָא לִשְׁכֵּת בְּצוֹעֵר וַיֵּשֶׁב בְּמַעְרָה הוּא וּשְׁתֵּי בָנָתָיו:
- (לא) וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצְעִירָה אֲבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאֶרֶץ לְבוֹא עָלֵינוּ כְּדֹרֶךְ כָּל הָאֶרֶץ:
- (לב) לָכֵן נִשְׁקָה אֶת אֲבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאַבְיָנוּ זָרַע:
- (לג) וַתִּשְׁקִינָה אֶת אֲבִיהֶן יַיִן בְּלִילָה הוּא וַתִּבְא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת אֲבִיהָ וְלֹא יָדָע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
- (לד) וַיְהִי מִמָּחֳרַת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצְעִירָה הֵן שָׁכַבְתִּי אִמָּשׁ אֶת אָבִי נִשְׁקָנוּ יַיִן גַּם הַלִּילָה וּבָאִי שִׁכְבִּי עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאַבְיָנוּ זָרַע:
- (לה) וַתִּשְׁקִינָה גַּם בְּלִילָה הַהוּא אֶת אֲבִיהֶן יַיִן וַתִּקֶּם הַצְעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא יָדָע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
- (לו) וַתִּהְרֶינָה שְׁתֵּי בָנוֹת לוֹט מֵאַבְיָהֶן:
- (לז) וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי מוֹאָב עַד הַיּוֹם:
- (לח) וְהַצְעִירָה גַּם הוּא יָלְדָה בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי הוּא אָבִי בְנֵי עַמּוֹן עַד הַיּוֹם: ס

יהודה ותמר - בראשית פרק לח

- (א) וַיְהִי בַּעֲת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֲחִיו יִטְט עַד אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה:
- (ב) וַיֵּרָא שֵׁם יְהוּדָה בֶּת אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוֹעַ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:
- (ג) וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר:
- (ד) וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנוֹן:

- (ה) ותסוף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו:
- (ו) ויבא יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר:
- (ז) והיה ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימתהו ה':
- (ח) ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיו:
- (ט) וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו:
- (י) וירע בעיני ה' אשר עשה וימת גם אתו:
- (יא) ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה:
- (יב) וירבו הימים ותמת בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחסירה רעהו העדלמי תמנתה:
- (יג) ויגד לתמר לאמר הנה חמייך עלה תמנתה לגז צאנו:
- (יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה:
- (טו) ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה:
- (טז) ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי:
- (יז) ויאמר אנכי אשלח גדי עדים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך:
- (יח) ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטף אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ונתהר לו:
- (יט) ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה:
- (כ) וישלח יהודה את גדי העדים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה:
- (כא) וישאל את אנשי מקמה לאמר איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה:
- (כב) וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה:
- (כג) ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה:
- (כד) והיה כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף:
- (כה) הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה:
- (כו) ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסוף עוד לדעתה:
- (כז) והיה בעת לדתה והנה תאומים בבטנה:
- (כח) והיה בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה:
- (כט) והיה כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ:
- (ל) ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח: o

רות ובועז – רות פרק א

- (א) ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בניה:
(ב) ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניה מחלון וכליון אפרתים מבית לחם יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם:
(ג) וימת אלימלך איש נעמי ותשארה היא ושני בניה:
(ד) וישאו להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם השנית רות וישבו שם כעשר שנים:
(ה) וימותו גם שניהם מחלון וכליון ותשארה האשה משני ילדיה ומאישה:

רות פרק ג

- (א) ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך:
(ב) ועתה הלא בעז מדעתנו אשר היית את נערותיו הנה הוא זרה את גרן השערים הלילה:
(ג) ורחצת וסכת ושמית שמלתך שמלתיך עליך וירדתי וירדת הגרן אל תנדעי לאיש עד כלתו לאכל ולשתות:
(ד) ויהי כשקבו וידעת את המקום אשר ישכב שם ובאת וגלית מרגלתי ושכבתי ושקבת והוא יגיד לך את אשר תעשין:
(ה) ותאמר אליה כל אשר תאמרי אלי אעשה:
(ו) ותד הגרן ותעש ככל אשר צוהה חמותה:
(ז) ויאכל בעז וישת וייטב לבו ויבא לשכב בקצה הערמה ותבא בלש ותגל מרגלתי ותשכב:
(ח) ויהי בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת והנה אשה שכבת מרגלתי:
(ט) ויאמר מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה:
(י) ויאמר ברוכה את לה' בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לקח אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר:
(יא) ועתה בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל שער עמי כי אשת חיל את:

עולמו של דוד כולל עולמות רחוקים ביותר, ותכונה זו היא אשר תאפשר לו בבוא העת להביא בשורה של גאולה לאנושות כולה.

בשביל שנשמתו של משיח היתה מושרשת בקליפת עמון ומואב, הניגוד לאור אלהים שבעממיות וגזעיות. והשורש ההרגשי והפסיכי ביחוד הזה, שייך הוא דוקא בענף הנקבי שבקליפה זו, שהוא היותר עז וקשה מהצד הזכרי שבה, נמתק משום כך הענף כולו ויצא מזוהמתו. ונמצא שדוד עצמו, שעל ידו נתעוררה עוד פעם השאלה של עמוני ולא עמונית, הוא בכח נשמתו. שאורו של משיח התגלה בה כבר בכל צביונו בפנימיותו, גרם להוראה זו של היתר, שיצאה מדרשת עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית (ערפלי טוהר כ')¹.

¹ ערפלי טוהר כ'

האישה מגלמת את הצד של אופי הממלכה במובנה העמוק, ואי השתתפותה בחטא מצביעה על האומה בכללותה שהיא אינה שייכת אל החטא. הרחקת הגברים כמוה כאמירה שהאומה אינה דחויה, ורק ההתנהגות של הגברים היא הנדחית. מי שחידש עמדה רוחנית זו – מציאותו של דוד זימנה התבוננות מחודשת בפרשיית המקרא.